

Belediyelerde Bütçe Hazırlama Süreçleri

Bu makale, belediye bütçelerinin hazırlanma süreçlerine ilişkin değerlendirmeleri içermektedir.

BELEDİYELERDE BÜTÇE HAZIRLAMA SÜREÇLERİ

Hacer Tuğçe YILMAZ

Beylikdüzü Belediyesi Müfettişi

1. Giriş

Dünya genelinde deneyimlenen krizler, kamu sektörü harcamaları ve harcamaların finanse edilme yöntemlerinin tercihi “kamu mali yönetim anlayışını” sorgulatır hale gelmiştir. Hem harcama yöntemi anlayışı hem de kamu yönetimi anlayışındaki değişim ihtiyacına bağlı olarak mali sistem yönetiminde farklı yöntem ve araçların geliştirilmesine ihtiyaç duyulmuştur. Bunun akabinde geleneksel yönetim anlayışları terk edilirken, geleneksel bütçeleme anlayışı da terk edilmeye başlanmıştır. Geleneksel bütçelemeden kasıt, kaynağın miktarının yani girdisinin ön plânda olduğu ancak kaynak kullanımı ile kullanım sonucunun denetlenmediği ve kayda alınmadığı, fayda maliyet analizinden çok kullanılan ödeneğin kontrolüne odaklanan bütçeleme yöntemleridir. Yeni bütçeleme anlayışı ise performans esaslı bütçe olarak ifade edilebilmektedir. Geleneksel bütçe anlayışı yerini, çıktı ve sonuç odaklı, faaliyet ile o faaliyetin maliyetleri ile ilişki kuran ve çeşitli ilkeler çerçevesinde bütçe hazırlama ve uygulama esaslarını oluşturan performans esaslı bütçe anlayışına bırakmıştır.

Yerel yönetim birimleri, dünyada ve ülkemizde etkin ve verimli kaynak kullanımı ve yerel hizmetlerin sunumunun yerine getirilmesi bakımından önemli bir konuma sahiptir. Özellikle vatandaşa en yakın kamu idarelerinden olan belediyelerin etkin kaynak kullanımı, ekonomik büyüme ve kalkınmayı destekleyecek niteliği haizdir. Dolayısıyla güçlü bir belediye mali sistemi, yerel sınırları aşacak bir uygulama alanına

etki eder. Bu nedenle belediyelerin mali yapısının temelini oluşturan bütçe hazırlama, uygulama süreçleri ve sonuçları kayda değer bir önem arz eder.

Bütçe Hakkı

Parlamentoların gelişmesiyle birlikte halkın, iktidar sahiplerinin elinde bulunan mali yetkinin kısıtlanmasına yönelik tüm çabaları literatürde “bütçe hakkı” kavramı ile adlandırılmış olup 800 yıllık varoluş mücadelesi olan bütçe hakkının önemli bir demokrasi ürünü olduğu su götürmez bir gerçek olarak ifade edilebilir (Yılmaz & Mustafa, 2010, s. 202).

Demokrasi sürecinin kazanılmış bir unsuru olan bütçe hakkının zaman içerisindeki gelişimi maalesef pürü pak bir seyir izlememiştir. Zaman içerisinde bütçe hakkı gelişimi kesintiye ve hatta sekteye uğramıştır. Yakın zamanda tüm dünyanın deneyimlediği 2008 krizi ve krizle mücadele yöntemlerini (Konukman, 2015) çalışmasında bütçe hakkını kesintiye uğratan süreçler olarak ele almıştır. Ülkemizde, bütçe hakkının kullanılması batıdaki tarihsel süreçlere kıyasla geç kalmış, 1876 Anayasası ile ortaya çıkan bütçe hakkı fikri ise uzun yıllar uygulama alanı bulamamıştır. Çağdaş anlamda kullanılması ise 1924 Anayasası ile mümkün olmuştur. 1927 yılında yürürlüğe giren ve 2003 yılına kadar yürürlükte kalan Muhasebe-i Umumiye Kanunu bütçe hakkının kullanımı bakımından önemlidir. 2003 yılında ise onun yerini alan 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kanunu ile TBMM'nin bütçe hakkını kullanabilme etkinliğinin değerlendirilmesi ve öneriler geliştirilmesi amaçlanmıştır (Şahin İpek, 2017, s. 71).

Anayasanın 87'inci maddesine göre bütçe hakkı TBMM'dedir, dolayısıyla meclis vatandaş adına bu hakkı yerine getirir. Bütçe hakkının gelişimine paralel olarak ülkemizde 2000 sonrası dönemde kamu mali yönetim ve kontrol sisteminde çeşitli reform süreçleri gerçekleştirilmiştir. Bu çalışmalardan en önemlisi 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu olup Kanun kapsamında yönetim ilkeleri ele alınarak bütçe süreçlerinin tamamında mali saydamlık ve hesap verebilirlik kavramları ön plana çıkarılmış, buna istinaden stratejik plana dayalı performans esaslı bütçeyi ve performans denetimi düzenlenmiştir.

2. Kamu Sektöründe Bütçe

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu kapsamında bütçe “Belirli bir dönemdeki gelir ve gider tahminleri ile bunların uygulanmasına ilişkin hususları gösteren ve usulüne uygun olarak yürürlüğe konulan belgeyi” ifade etmekte olup kamu malî yönetiminin Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin bütçe hakkına uygun şekilde yürütüleceği düzenlenmiştir. Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nde de bütçe tanımı, mali yıl içindeki gelir ve gider tahminlerini gösteren, gelirlerin toplanmasına ve harcamaların yapılmasına izin veren bir meclis kararı olarak ifade

edilmiştir.

Bütçe, ülkeler için yalnızca ekonomik bir unsur olarak ele alınmamalıdır. Öyle ki sosyal ve siyasal olarak önemi büyük olan bütçenin aynı zamanda günümüzde mali disiplini sağlamak, sınırlı olan kaynakları öncelik sırasına göre sınıflandırarak etkin kullanımını sağlamak, kamu hizmetlerini verimli ve etkili bir şekilde yerine getirmek gibi temel unsurlarının ön plana çıktığı bilinmektedir (Kılıçer & Peker, 2018, s. 80).

Ülkemizde uygulanan performans esaslı bütçeleme temel unsurları; stratejik plan, performans programı ve faaliyet raporudur. Buradan bahisle stratejik plan; Kamu idarelerince; kalkınma planları, programlar, ilgili mevzuat ve benimsedikleri temel ilkeler çerçevesinde geleceğe ilişkin misyon ve vizyonlarını oluşturmak, stratejik amaçlar ve ölçülebilir hedefler saptamak, performanslarını önceden belirlenmiş olan göstergeler doğrultusunda ölçmek ve bu sürecin izleme ve değerlendirmesini yapmak amacıyla katılımcı yöntemlerle hazırlanan planı ifade eder (BUMKO, 2004). Performans programı ise kamu idaresinin program dönemine ilişkin performans hedeflerini, bu hedeflere ulaşmak için yürütecekleri faaliyetler ile bu faaliyetlere yönelik kaynak ihtiyacını ve performansın ölçümüne olanak sağlayan göstergeleri içeren belgedir (Maliye Bakanlığı, 2009). Performans esaslı bütçeleme en sonuncu unsuru olan faaliyet raporu; üst yöneticiler ve bütçeyle ödenek tahsis edilen harcama yetkililerince, hesap verme sorumluluğu çerçevesinde her yıl hazırlanması zorunlu olan rapordur. Faaliyet raporu özü itibariyle bir denetim usulüdür.

3. Belediyelerde Bütçe Süreçleri

5018 sayılı Kamu Mali Yönetim ve Kontrol Kanunu'nun 12'nci maddesinde kamu idarelerinin bütçe türleri ve kapsamı ele alınmıştır. Bunlar; Genel yönetim kapsamındaki idarelerin bütçeleri; merkezî yönetim bütçesi, sosyal güvenlik kurumları bütçeleri ve mahallî idareler bütçeleri şeklindedir. Kanun hükmü gereği kamu idarelerince ilgili bütçe türleri dışında herhangi bir ad altında bütçe oluşturulamaz. Bu kapsamda Kanunda ifade edilen Mahallî İdare bütçesi, mahallî idare kapsamında ele alınan kamu idarelerinin bütçesini içermektedir.

Belediyelerin bütçesi, vatandaşın mahalli ve müşterek ihtiyaçları, hizmet beklentileri ile yörenin teknik ihtiyaçları göz önüne alınarak hazırlanmaktadır. Kimi zaman vatandaşın beklentisi ile yörenin ihtiyaçları birbirleri ile çelişebilmektedir. Burada yerel iktidarın tercihini öncelikli ihtiyacın mı yoksa beklentinin mi belirleyeceği kimi zaman oy maksimizasyonu endişesi ile farklılık arz edebilir. Ancak bu durum her yerel idarede farklılık gösterir. O nedenle yerel yönetimlerin bütçelerinde, kaynak kullanımının yeri ve miktarı idarelere göre farklılık göstermektedir. Bu farklılıkların temel nedeni ise yukarıda bahse konu edildiği üzere yerel ölçekte vatandaşın beklentisi, bölgenin coğrafi konumu, sosyal ve politik süreçler, siyasi söylem ve eylemler şeklinde ifade edilebilir.

Belediye bütçesi mahalli idare bütçesi içerisinde yer almaktadır. Belediyelerde bütçe hazırlama sürecinin, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetim ve Kontrol Kanunu'nun "Sosyal güvenlik kurumları ve mahallî idareler" başlıklı 77'nci maddesine istinaden 5018 sayılı kanun hükümleri saklı kalmak kaydıyla, kendi özel kanunlarında yer alan hükümlere tabi olduğu düzenlenmiştir. Dolayısıyla belediyelerde bütçe süreçleri 5393 sayılı Belediye Kanunu, 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu ve Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nde belirtildiği şekilde yürütülmektedir.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun "Belediye bütçesi" başlıklı 61'inci maddesinde "Belediyenin stratejik plânına ve performans programına uygun olarak hazırlanan bütçe, belediyenin malî yıl ve izleyen iki yıl içindeki gelir ve gider tahminlerini gösterir, gelirlerin toplanmasına ve harcamaların yapılmasına izin verir. Bütçeye ayrıntılı harcama programları ile finansman programları eklenir. Bütçe yılı Devlet malî yılı ile aynıdır. Bütçe dışı harcama yapılamaz. Belediye başkanı ve harcama yetkisi verilen diğer görevliler, bütçe ödeneklerinin verimli, tutumlu ve yerinde harcanmasından sorumludur" denilerek bütçe süreci hükme bağlanmıştır. Kanun hükmünden hareketle belediye bütçesinin, mali yıl ve izleyen iki yılın gelir ve gider tahminlerini gösterir şekilde hazırlanacağı, bütçe dışında harcama yapılamayacağı ve belediye başkanı ile harcama yetkililerinin bütçenin verimli ve etkin kullanımından sorumlu olacakları ifade edilmiştir. Kanun metninde harcama yetkilisi ise belediye bütçesiyle ödenek tahsis edilen her bir harcama biriminin en üst yöneticisi şeklinde düzenlenmiştir.

Belediyelerde bütçe süreci öncelikle bütçe çağrısı ile başlar. Bütçe çağrısı Belediye Başkanı tarafından yapılır. Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 22'nci maddesinde "Kurumlarda üst yönetici, her yıl Haziran ayının sonuna kadar stratejik plân ve performans programına uygun olarak gider bütçelerini hazırlamak üzere birimlere çağrı yapar." denilmektedir. Bütçe çağrısı sonrasında belediye harcama birimleri, mali hizmetler biriminin koordinasyonunda, Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği 23'üncü, 24'üncü ve 25'inci maddesinde ifade edildiği üzere bütçe fişini kullanarak gerekçeli bütçe yılı gider teklifleri ve izleyen iki yılın gider tahminleri ile ödenek cetveli ve ayrıntılı harcama programını hizmet gerekçesi ile temmuz ayının sonuna kadar mali hizmetler birimine teslim eder. Mali hizmetler birimi gider bütçelerini birleştirir ve gelir bütçesi ile izleyen iki yılın gelir tahminlerini hazırlayarak kurumun bütçe tasarısını bütçe ilkeleri doğrultusunda oluşturur. Bütçe sürecinin üçüncü aşaması ise bütçe tasarısının Belediye Başkanı tarafından 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 62'inci maddesi gereğince eylül ayının birinci gününden önce, ağustos ayının sonuna kadar encüme sunulmasıdır. Encüme sunulan bütçe aynı zaman dilimi içerisinde Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'na gönderilir. Encümen bütçeyi inceler ve en geç eylül ayını son haftası içerisinde üst yöneticiye verir. Belediye Kanunu'nun 62'inci maddesi gereği encümen bütçe tasarısını inceleyerek, görüşü ile birlikte kasım ayının birinci gününden önce belediye meclisine sunar, meclis bütçe tasarısını yılbaşından önce aynen veya değiştirerek kabul eder. Mahalli İdareler Bütçe

ve Muhasebe Yönetmeliği 27'nci maddesine göre; Encümen tarafından görüşülerek üst yöneticiye sunulan bütçe tasarısı, büyükşehir ilçe belediyelerinde ekim ayı toplantısında görüşülmek üzere ekim ayının birinci gününden önce, büyükşehir belediyeleri ve diğer belediyelerde ise kasım ayı toplantısında görüşülmek üzere kasım ayının birinci gününden önce meclise sunulur, Büyükşehir ilçe belediye meclisleri ekim ayı toplantısının ilk oturumunda, büyükşehir ve diğer belediye meclisleri ise kasım ayı toplantısının ilk oturumunda bütçe tasarısını, incelenmek üzere plan ve bütçe komisyonuna havale ederler. Belediye Meclisi Çalışma Yönetmeliği'nin 17'inci maddesinde; büyükşehir ilçe belediyelerinin meclislerinin bütçe ile ilgili kararlarının büyükşehir belediye meclisinde kabul edildikten sonra kesinleşeceği düzenlenmiş olup, büyükşehir belediye meclislerinin ilçe belediyelerinin bütçesinde kanunen öngörülen değişiklikler dışında değişiklik yapamayacağı hüküm altına alınmıştır. Meclisin bütçeyi reddetmesi kanunen düzenlenmemiştir. Bununla birlikte bütçenin onaylanamaması halinde meclisin feshi sonucunun doğacağı Belediye Kanunu'nun 30'uncu maddesinde ifade edilmiştir. (Bütçe Takvimi Tablosu yazımızın sonundadır.)

4. Belediyelerin Bütçe Hazırlama Süreçlerinde Örnek Sayıştay Bulguları

Ülkemizde 2003 yılında, hedeflenen kalkınma planlarına uygun olarak kamu kaynağının elde edilmesi ve kullanılmasına kadar geçen süreçlerle ilgili olarak etkinlik, verimlilik, saydamlık, hesap verilebilirlik ilkeleri çerçevesinde 5393 sayılı Kamu Mali Yönetim ve Kontrol Kanunu yürürlüğe koyulmuştur. İlgili Kanun kapsamındaki idarelerin dış denetim makamı Sayıştay olarak ifade edilmiştir. Sayıştay, Türkiye Büyük Millet Meclisi adına kamu idarelerinin dış denetimini yapmak ve ilgili idarelerin işlemlerini kesin hükme bağlamakla görevli yargı makamıdır. Kamu idarelerin her türlü işlem ve eylemi denetime tabidir. 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu'nun "Sayıştay Denetimi" başlıklı 36'ncı maddesinde Sayıştay denetimi türleri; "Sayıştay denetimi, düzenlilik denetimi ve performans denetimini kapsar" şeklinde ifade edilmiştir. Aşağıda bütçe süreçlerine ilişkin belediyelerce görece tekrar edilen bulgu konusu eylemler incelenmiştir. Özetle; (T.C Sayıştay Başkanlığı, 2017-2020)

4.1. 2017 yılında Afyonkarahisar Belediyesi'nin mali hesap ve işlemlerinin denetimi esnasında Ek Bütçe Yapılmasına Karşın Dayanağı Gelir Kalemlerine İlişkin hiçbir tahsilatın bulunmadığı Sayıştay tarafından bulgu konusu edilmiştir.

Konuya ilişkin Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin "Ek ödenek" başlıklı 37 nci maddesinde "Ek ödenek verilmesi için yeni bir gelir veya finansman kaynağının bulunması zorunludur" hükmü yer almaktadır. İlgili kamu idaresi arazi satışı ile ek bütçenin finanse edileceğini meclis kararına bağlamış ancak bütçesinde konuya ilişkin tahakkuk ve tahsilat işlemi gerçekleştirilmemiştir. Sayıştay tarafından bu bulgu konusunun gelecek yıllar denetimlerinde incelenmesinin uygun olacağı

değerlendirilmektedir.

4.2. 2018 yılında Ankara Beypazarı Belediyesi'nin mali hesap ve işlemlerinin denetimi esnasında "İdarenin Gelir Tahsilat Oranlarının Düşük Olması" Sayıştay tarafından bulgu konusu edilmiştir.

Konuya ilişkin 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun "Belediye Başkanının Görev ve Yetkileri" başlıklı 38'inci maddesinin (f) bendinde "Belediyenin gelir ve alacaklarını takip ve tahsil etmek" belediye başkanının sorumluluğunda olduğu hükme bağlanmıştır. İlgili idare, öncelikle gelecek yıla devreden gelir kalemleri için 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun'un ilgili hükümleri gereği borcunu tahsil etmek maksadı ile ödeme emirlerini zamanında düzenleyerek yasal süreçleri başlatmalıdır.

4.3. 2019 yılında İstanbul Büyükçekmece Belediyesi'nin mali hesap ve işlemlerinin denetimi esnasında "Bütçe ile Bütçe Gerçekleşme Tutarlarının Uyumlu Olmaması" Sayıştay tarafından bulgu konusu edilmiştir.

Konuya ilişkin olarak yapılan incelemede Belediye tarafından son iki yıla ait bütçe tahminlerinin gerçekçilikten uzak bir şekilde yapıldığı belirtilmiştir. 5018 sayılı Kamu Mali Yönetim ve Kontrol Kanun'un 13'üncü maddesiyle bütçe ilkeleri düzenlenmiştir. Buradan bahisle bütçenin kalkınma planı ve programlarda yer alan politika, hedef ve önceliklere uygun şekilde, idarelerin stratejik planları ile performans ölçütlerine ve fayda-maliyet analizine göre hazırlanacağı, stratejik planların dikkate alınacağı, bütçe gelir ve gider tahminleri ile uygulama sonuçlarının raporlanmasında açıklık, doğruluk ve malî saydamlığın esas alınacağı vurgulanmıştır. Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin "Gelir tahmini" başlıklı 13'üncü maddesinde bütçe yılı ve izleyen iki yılın gelir tahmininde, kesin sonucu alınmış son üç yılın gelir artış oranlarının esas alınacağı belirtilmiştir. Netice olarak, bütçe gelir ve giderleri açısından 2019 yılı sonuçlarının ilgili mevzuat hükümleri ile genel kabul görmüş olan "doğruluk" ve "gerçeklik" ilkeleri ile bağdaşmadığı değerlendirilmektedir.

4.4. 2020 yılında Rize Çayeli Belediyesi'nin mali hesap ve işlemlerinin denetimi esnasında "İlk Altı Aylık Bütçe Uygulama Sonuçları, Finansman Durumu ve İkinci Altı Aya İlişkin Beklenti ve Hedeflerin Yayınlanmamış Olması" Sayıştay tarafından bulgu konusu edilmiştir.

Konuya ilişkin olarak yapılan inceleme neticesinde idarenin altı aylık bütçe uygulama sonuçlarının, finansman durumunun, beklenti ve hedefler ile faaliyetlerin kamuoyuna açıklanmadığı tespit edilmiştir. 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 30'uncü maddesinin son fıkrasında, genel yönetim kapsamındaki idarelerin bütçelerinin ilk altı aylık uygulama sonuçlarını, ikinci altı aya ilişkin beklentileri ve hedefleri ile faaliyetlerini... kamuoyuna açıklayacağı belirtilmiştir. İlgili idarenin

kamuoyu ile ilgili hususları paylaşmaması mali saydamlık, şeffaflık ve hesap verilebilirlik ilkelerine uygun davranmadığı sonucunu ortaya çıkarmıştır. İdareler kanun hükmü gereği, kanuni süreler içerisinde ve zamanında bu tip hususları kamuoyu ile paylaşmalıdır.

5. Sonuç

Genel yönetim kapsamındaki idarelerin bütçeleri; merkezî yönetim bütçesi, sosyal güvenlik kurumları bütçeleri ve mahallî idareler bütçelerinden oluşmaktadır. Belediyelerin bütçesi ise mahalli idareler bütçesi altındadır. Belediye bütçesi en sade tanımı ile belediyenin belirli bir dönemdeki gelir ve gider tahminleri ile bunların uygulanmasına ilişkin usulleri gösterir belgeyi temsil eder. Bu belge aynı zamanda belediyenin politik hedeflerini ve beklentilerini de içermektedir. Bütçeyi oluşturan belediye başkanı bu yetkiyi kendisini seçen vatandaştan alır. Temelinde ise bütçe hakkı vardır. Vatandaş bu hakkını seçim yolu ile seçtiği kişiye devreder. O nedenle bütçenin siyasi bir rolü vardır ve bütçenin kullanımı özellikle yerel yönetim birimleri arasında farklı öncelik nedenlerine bağlı olarak değişmektedir. Ancak beş yılın içerisinde ve nihai olarak sonunda hakkını devreden vatandaş yerel yöneticiyi denetler ve değerlendirir. Dolayısıyla yörenin ihtiyaçları, vatandaş bilinci ve beklentisi, oy maksimizasyonu ile siyasi söylem, beklenti ve etkiler belediye bütçelerinin oluşumunu etkilemektedir.

Belediyeler bütçelerini oluştururken performans esaslı bütçeleme anlayışının getirdiği ilkeleri göz önüne almalıdır. Bu ilkelere göre bütçe oluşturma hem belediye başkanının hem de belediyelerdeki mali süreçlerin koordinasyonunu yerine getiren mali hizmetler biriminin sorumluluğundadır. Belediye mali işlemlerinde olduğu gibi Belediye bütçesi hesap verilebilir ve saydam olmalıdır. Belediyeler bütçesinin denetlenebileceği alanları yaratmalıdır, İç kontrol, İç denetim sistemleri usule uygun işletmelidir. Belediye bütçesi açık ve anlaşılır olmalıdır. Gerçekçi gelir hedefleri olmalıdır. Faaliyet ve maliyet analizleri açık ve anlaşılır yapılmalıdır. Kaynak kullanımının etkinliği öncelik olmalıdır. Bütçe aleni olmalıdır, vatandaş beklentileri gerçekçi hedeflerle ortaya koyulmalıdır ve bütçe hakkının vatandaştan geldiği unutulmamalıdır.

Kaynakça

BUMKO. (2004). Performans Esaslı Bütçeleme Rehberi. Ankara: Hazine ve Maliye Bakanlığı Bütçe ve Mali Kontrol Genel Müdürlüğü.

Kılıçer, E., & Peker, İ. (2018). Devlet Bütçesinin Yönetiminde Devlet Muhasebesinin Rolü: Türkiye Değerlendirmesi. Muhasebe ve Vergi Uygulamaları Dergisi, 77-92.

Konukman, A. (2015). Türkiye’de Bütçe Hakkının Kullanımı: Sorunlar ve Çözüm Önerileri. Artvin Çoruh Üniversitesi Uluslararası Sosyal Bilimler Dergisi, 23-65.

Maliye Bakanlığı. (2009). Performans Programı Hazırlama Rehberi. Ankara.

Şahin İpek, E. A. (2017). Bütçe Hakkının Kullanılması Bakımından TBMM'nin Bütçe Sürecindeki Rolünün Değerlendirilmesi. Maliye Finans Yazıları, 69-108.

T.C Sayıştay Başkanlığı. (2017-2020). Belediyeler/Bađli idareler. T.C Sayıştay Başkanlığı: <https://www.sayistay.gov.tr/reports/category/31-belediyeler---bagli-idareler> adresinden alındı

Yılmaz, H. H., & Mustafa, B. (2010). Parlatentonun Bütçe Hakkını Etkin Kullanımının Yeni Bütçe Sistemi Çerçevesinde Değerlendirilmesi . Maliye Dergisi, 200-225.

BELEDİYELER İÇİN BÜTÇE TAKVİMİ		
AY	YAPILACAK İŞLEM	AÇIKLAMA
HAZİRAN	BÜTÇE ÇAİRISI	Belediye başkan haziran ayının sonuna kadar gider bütçesinin hazırlanması için harcama birimlerine çağrı yapar
TEMMUZ	BÜTÇE GİDER TEKLİFLERİNİN MALİ HİZMETLER BİRİMİNE GÖNDERİLMESİ	Gider Bütçeleri Temmuz Ayının Sonuna Kadar Bütçe Sürecinin Koordinasyonu Sağlayan Mali Hizmetler Birimine Verilir.
AĞUSTOS	BÜTÇENİN ENCÜMENE SUNULMASI	Bütçe tasarısı, belediye başkan tarafından gerekli inceleme ve düzeltmeler yapıldıktan sonra eylül ayının birinci gününden önce, ağustos ayının sonuna kadar encümene sunulur.
EYLÜL	BÜTÇE TASARISININ ÇEVRE, İEHİRCİLİK VE İKLİM DEİİKLİĞİ BAKANLIĞINA GÖNDERİLMESİ	Encümene sunulan bütçe tasarısı eylül ayının birinci gününden önce Çevre İehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığına gönderilir
	BÜTÇE TASARISININ ENCÜMENDE GÖRÜİLMESİ	
EKİM	BÜTÇE TASARISININ MECLİSE SUNULMASI	Bütçe tasarısı, büyükşehir ilçe belediyelerinde Ekim ayı toplantısında görülmek üzere Ekim ayının birinci gününden önce, büyükşehir belediyeleri ve diğer belediyelerde ise Kasım ayı toplantısında görülmek üzere Kasım ayının birinci gününden önce meclise sunulur. Büyükşehir ilçe belediye meclisleri Ekim ayı toplantısının ilk oturumunda, büyükşehir ve diğer belediye meclisleri ise Kasım ayı toplantısının ilk oturumunda bütçe tasarısını, incelenmek üzere plan ve bütçe komisyonuna havale eder

---

Telefon: +90 (312) 473 84 23

E-Posta: mts@mevzuattakip.com.tr

Adres: Çetin Emeç Bulvarı Hürriyet Cad. No: 2/12 Çankaya ANKARA